

6. Мазнев Н. И. Золотая книга лекарственных растений. 15-е изд., доп. М.: ООО «ИД РИПОЛ Классик», ООО Издательство «ДОМ. XXI век», 2008. 621 с

7. Чухно Т. Большая энциклопедия лекарственных растений. М.: Эксмо, 2007. 1024 с.

УДК 619:616.995.429.1:636.7

РЕШЕТНЮК А.В., магістрантка

Науковий керівник – **АВРАМЕНКО Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

parazutologiya@btsau.ua

РАЦІОНАЛЬНЕ ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ДЕМОДЕКОЗУ

Демодекоз – акарозна хвороба розповсюджена серед домашніх та бродячих собак. Її лікування тривале та різнобічне. Метою роботи було вивчення раціонального лікування собак за демодекозу смт. Казанка. Експеримент проводили у клініці Казанківської РДЛВМ. Розглядали лікування десяти різнопорідних собак. Їх оозділили на дві групи по 5 голів у кожній. Тваринам першої групи застосовували Аміт форте., а другої – Амітразин Плюс, згідно інструкції. Усім собакам вводили імуномодулятор анфлурон. Дослід тривав 30 днів. Встановили вищу акарицидну дію комплексного препарату Амітразин Плюс.

Ключові слова: демодекоз собак, препарати Аміт форте та Амітразину Плюс, вітальні методи мікроскопії, раціональне лікування.

Собаківництво має велике значення для спорту, побуту, армії, лікування тощо. У зв'язку з цим здоров'я тварин є надзвичайно важливим фактором. Скупчення собак на обмеженій території, розповсюдження бродячих тварин сприяє розвитку хвороб. Зокрема, інвазійне захворювання демодекоз на сьогодні має тенденцію до поширення [1-3]. Раціональне лікування хворих на демодекоз різнобічне. Включає етіотропну, симптоматичну та патогенетичну терапію [4,5]. Вона включає широкий арсенал ліків [6]. Тому розробка дієвих схем лікування та профілактики лишаються актуальними.

Метою нашої роботи було обґрунтування раціонального лікування демодекозу собак.. Його впровадження у практику смт. Казанка.

Основою роботи були матеріали Казанківської районної державної лікарні ветеринарної медицини Миколаївської області.

Для визначення ефективних методів лікування хвороби використовували етіотропну та патогенетичну терапію.

Об'єкт досліджень: собаки, хворі на демодекоз, кліщі *Demodex canis*, препарати «Аміт - форте» та «Амітразин Плюс».

Предмет досліджень: епізоотологія демодекозу собак; клініка та діагностика хвороби; порівняльна ефективність схем лікування.

Методи досліджень: Епізоотологічні. Вивчення сезонної, вікової, породної та статеві особливості захворюваності.

Клінічні - анамнез та огляд за загально прийнятою методикою.

Лабораторні: дослідження зішкребів шкіри та статистичні.

Вивчаючи демодекоз, проаналізували показники журналів реєстрації хворих тварин Казанківської РДЛВМ. Звернули увагу на 2018 – 2019 роки. Поширення хвороби становило 2,5% від загального числа інвазійних хвороб собак. Тварини віком до 3 років переважно уражались демодекозом. З них у віці до 12 місяців було 63%. Сприйнятливішими виявилися чистопородні собаки – 85,7%. Більш схильними до прояву хвороби були короткошерсті собаки – 64%. Найпоширенішою вважалась локалізована форма демодекозу (67,3%), з перевагою лускатого перебігу (56,8%).

При захворюванні виділяли окремі зони ураження. Найчастішою локалізацією була шкіра голови – 43%. Меншу частку складала дорсальна поверхня – 28,4 % та передня частина тіла – 23,5%).

Для проведення досліду визначили 10 собак з ознаками локального ушкодження шкіри. Їх розділили на 2 групи, по 5 голів у кожній. Серед них було 2 ретривера, 3 мопса, 2 бульдога та 3 безпорідні голови.

В усіх тварин спостерігали специфічні ураження морди, лап та тулуба різної локалізації.

Матеріал для лабораторного дослідження відбирали з місць патологічних процесів. Брали зішкріби шкіри та кірочки. Матеріал досліджували вітальними методом, проводячи глибокий зішкріб шкіри. В усіх пробах виявлено кліщів демодексів.

Лікування собак проводили місцево та системно.

У першій групі для лікування застосовували Аміт форте. Препарат містить фіпроніл, димедрол та допоміжні компоненти. Це акарицидний препарат контактної та системної дії. Він згубно впливає на личинок і статевозрілих кліщів *Demodex canis*. Його ефективність обумовлена наявністю фіпронілу і димедролу. Фіпроніл практично не всмоктується у системний кровотік. Він накопичується в епідермісі, волосяних цибулинах і сальних залозах тіла тварини. Надає тривалий акарицидний ефект. Димедрол, як блокатор H1-рецепторів, надає противогістаминну і холінолітичну дію. Викликає місцевоанестезуючий, протизапальний та антиалергічний ефект.

Аміт форте за впливом на організм теплокровних тварин відноситься до малонебезпечних речовин.

Препарат наносили тонким шаром на уражені ділянки шкіри. Попередньо їх очищали від струпів і кірочок. Рівномірно розподіляли від периферії до центру. Захоплювали до 1 см прикордонних ділянок здорової шкіри. Для запобігання злизування ліків тваринам надягали намордники. Їх знімали через 15-20 хвилин після нанесення засобу.

Обробку проводили тричі з інтервалом 10 днів до клінічного одужання тварин. Це підтверджувалось двома негативними результатами акарологічних досліджень.

Тваринам другої групи застосовували Амітразин плюс. Це протипаразитарний препарат із вмістом амітразу. До його складу входять діючі речовини амітраз та декаметоксин. Допоміжні сполуки – диметилсульфоксид та ссоняшникове олія. Завдяки їх поєднанню препарат володіє широким спектром антибактеріальної та протигрибкової дії. Він діє протизапально, поверхнево та глибоко, за рахунок допоміжних сполук. Пригнічує розвиток вторинної мікрофлори в уражених ділянках. Препарат малотоксичний та не має подразного впливу. Його наносили на уражені ділянки один раз на добу через три дні.

Усім тваринам для стимуляції імунітету внутрішньом'язово вводили анфлурон. Препарат дозували по 1 мл на голову. Вводили тричі, через п'ять днів.

За тваринами спостерігали протягом 30 днів. Проводили клінічні дослідження тварин за загально прийнятими методами. Кожні п'ять днів вітальним методом розглядали зішкріби з уражених ділянок.

Було встановлено вищу акарицидну активність Амітразину плюс. Під його впливом собаки другої групи швидше одужали. Через десять днів експерименту кількість кліщів в уражених ділянках зменшилась вдвічі. Повне видужування усіх дослідних собак спостерігали на тридцятий день. У першій групі на цей час значно знизилось число уражених тварин. Проте, ще у двох тварин у зоні ураження виявили мертвих кліщів.

Висновок. Раціональне лікування собак за демодекозу полягає у використанні сучасних акарицидних препаратів. Їх необхідно поєднувати із засобами, що підвищують опірність організму.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Патерсон С. Кожные болезни собак. Пер. с англ. Е. Осипова. М.: ООО «Аквариум – Принт», 2006. . 176 с.:ил.
2. Сидоркин В.А. Паразитарные болезни плотоядных животных. М.: ООО «Аквариум – Принт», 2005. 144 с.
3. Niziofek R. Демодекоз як поширена причина персистентного пододерматиту (Текст). Ветеринарна практика. 2006. № 1. С. 18–19.

4. Бароуз А.К. Демодектоз собак. Резистентні рецидивуючі випадки демодектозу. Ветеринарна практика. 2009. № 7. С. 20–23.
5. Федорович В.Л. Нові дані та сучасні методи лікування демодектозу собак. Міжнар. комісія, 2017. 50 с.
6. Моріелло К. Лікування демодектозу у собак і котів. Ветеринарна практика. 2011. № 7. С. 12–14.

УДК: 619:616:615.28:636

САМУСЕНКО О.В., магістрант

Науковий керівник – **ШАГАНЕНКО Р.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

parazutologiya@ukr.net

ЛІКУВАННЯ КОТІВ ЗА ОТОДЕКТОЗУ

У тезах висвітлено вплив комплексного препарату «Оридерміл» на перебіг отодектозу у котів. На основі клінічного огляду тварин та мікроскопічного дослідження зішкрібів із вушних раковин, встановлено, що використання даного препарату має 100 % терапевтичний ефект уже на 7-у добу лікування.

Ключові слова: коти, отодектоз, лікування, оридерміл.

Отодектоз котів – паразитарне захворювання, збудником якого є кліщ – *Otodectes cynotis*, що паразитує на внутрішній поверхні шкіри вушної раковини, зовнішньому слуховому проході. Дане захворювання супроводжується свербіжем, неспокоєм тварини, утворенням чорно-коричневих кірок у вушній раковині, розвитком запалення, болючістю. При розчісуванні вух кігтями швидко розвивається патогенна мікрофлора, яка ускладнює перебіг захворювання. При скупченні в одному вусі великої кількості ексудату тварина нерідко нахилиє голову на уражену сторону. У важких випадках можливе таке небезпечне ускладнення, як прорив барабанної перетинки. Тварина відмовляється від їжі, з'являється лихоманка. Якщо запалення поширюється на середнє вухо і оболонку головного мозку, розвивається судомний синдром. Таке ускладнення отодектозу може привести до летального результату [1. С. 71-73].

Отодектоз має широке розповсюдження серед дрібних домашніх тварин у всіх країнах світу. В Україні ураженість котів становить 41,6 %. Собак – 37,9 % [2, с. 1]. Поширенню захворювання сприяють зростання контакту між тваринами, антисанітарний стан місць вихову тварин, збільшення бездомних котів і собак, які, зачасти, є насіями та джерелом поширення інвазії.

Для лікування котів та собак за отодектозу існує велика кількість препаратів, однак, вони не завжди дають бажаний ефект. Тому, актуальним є пошук нових схем застосування лікарських засобів [3, с. 71].

Метою нашої роботи було вивчити особливості перебігу, діагностики та лікування котів за отодектозу.

Об'єктом дослідження були коти хворі на отодектоз.

Діагностику отодектозу проводити комплексно на основі клінічних ознак та результатами мікроскопії вушних зішкрібів відібраних від хворих тварин.

Лікування хворих котів проходило за наступним алгоритмом:

1. Усунення запалення (у випадку ускладнення перебігу отодектозу вторинною флорою), болю та свербіжу;
2. Очищення, призначення акарицидних препаратів, профілактика повторного зараження і поширення збудника.

У своїй роботі, лікування котів хворих отодектозом (n=8) проводили використовуючи препарат «Оридерміл». Вибір даного препарату обґрунтований на основі його здатності до виконання вище зазначених пунктів алгоритму лікування. «Оридерміл» - є препаратом комплексного впливу, що здатний забезпечувати протизапальну, антимікробну,